

LUD

Diretor: Dr Edvino Tempski

Proprietário: Dr Antônio Firakowski

REDAÇÃO: Av. Dr. Jaime Reis 583, Fone 1-4-9-3.
Adres pocztowy: Redação «Lud», C. P. 155, Curitiba, Paraná

Prenumerata roczna: w kraju — Cr. \$ 50,00; poza Bra-
zylią — Cr. \$ 80,00; cena egzemplarza — Cr. \$ 1,00.
Redakcja przyjmuje od 1-szej do 5-tej po południu

Tabela de anúncios: Nas páginas de anúncios: Cada centímetro quadrado — Cr. \$ 1,00; repetidos até tres vezes ou em maiores dimensões — desconto de 20%; sobre os anuais — 50%. Na última página e no texto, aumento de 30% sobre os preços acima.

ROK XXII

Curitiba, 27 sierpnia (de agosto de) 1947

NR 35.

Z Brazylii

Zuchwałość komunistów

Gazeta, kurytybska „Diario de Paraná” podała wiadomość, że Rio z okazji uroczystego obchodu 5-lecia wejścia Brazylii do wojny, liczne grupy, złożone z elementów komunistycznych, demonstracyjnie manifestowały swą niechęć do obecnego rządu i do Prezydenta Dutry. Według opinii korespondenta, komuniści chcieli pokazać delegatom państw amerykańskich biorącym udział w uroczystości, że reprezentują głos większości opinii Narodu Brazylijskiego. Energiczna akcja polityki położyła kres tej zuchwałej manifestacji. W zamieszkach ulicznych kilkanaście osób odniosło rany.

Budowa nowych szkół powszechnych

W początkach bieżącego miesiąca, Prezydent Dutra polecił gubernatorom wszystkich Stanów Brazylii, by współpracowali z rządem w sprawie budowy nowych szkół powszechnych. Prezydent Dutra stwierdza, że ilość szkół w interiorze jest niedostateczna i że tysiące dzieci nie mają możliwości otrzymania elementarnej wykształcenia. By temu zaradzić, rząd przeznacza specjalne fundusze na budowę nowych szkół. Chodzi o to, by władze współpracowały z rządem na tym polu.

Zjednoczenie Federalnych Kas Oszczędności

Prezydent Federalnej Kasy Oszczędności w Rio, Ariosto Pinto, w obecności delegatów 15 instytucji kredytowych, zapowiedział, że Rząd Federalny zamierza zjednoczyć Kasy Oszczędności na terenie całej Brazylii. Zjednoczenie tych kas polegać będzie na wydaniu jednego typu książeczek (całeneta de depósito), dzięki którym będzie możliwe wydobycie pieniędzy z jakiegokolwiek Kasy Oszczędności. Ponadto wprowadzi się jeden system rejestracyjny, który ułatwi kontrolę federalną.

Rząd Federalny, biorąc na siebie odpowiedzialność za bezpieczeństwo kapitału oszczędnościowego, gwarantowałyby w ten sposób zainteresowanym całość ich oszczędności i uchroniłby poszczególne placówki przed możliwym bankrutstwem.

Wyższe kursa Agronomii i Weterynarii

Brazylijskie Ministerstwo Rolnictwa opracowało nowy plan, mający na celu rozwój poszczególnych działów Agronomii i Weterynarii. Plan ten, określając szczegółowo studia Agronomii, ustanawia warunki dla kandydatów, od których wymaga się ukończenia gimnazjum lub jakiegokolwiek szkoły rolniczej.

O INTERESSE DA EUROPA pela Conferencia de Petropolis

A atitude dos jornais e radio-emissoras da Europa em face da Conferencia Inter-americana de Petropolis é digna de nota. Nunca, em toda a história dessas conferencias, a opinião publica do Velho Mundo dedicou tamanha atenção a uma conferencia de representantes das republicas americanas. E' que não só é grande o peso dos E. U. A. na politica internacional mas ainda cresce a importancia das republicas americanas em geral. Até o começo da segunda guerra mundial, os países latino-americanos passavam na Europa como meros fornecedores de materias primas, sem voz ativa na economia mundial, muito menos na politica internacional. A devastação material e a decadencia politica resultantes da ultima guerra, levaram agora a Europa a uma posição inteiramente nova. Repentinamente, quase todos os países europeus se transformaram de credores em devedores das nações latino-americanas, sem que haja perspectivas de modificação. E sem a menor duvida tal situação influi no juizo europeu em face das republicas latino-americanas.

E' verdade que alguns dos jornais e radio-emissoras do Velho Mundo ainda procuram manter ares de superioridade diante das discussões de Petropolis, mas a maioria analisa-as com muito maior seriedade do que teria sido possível ha anos. Afirma, por exemplo, a imprensa comunista europeia que Marshall pretendia desempenhar em Petropolis o papel de impostor brutal mas não pôde, afinal, sua vontade prevalecer. Essas são, todavia, exceções ao diapasão dos comentários. Nestes, ha que notar ainda que os europeus empresiam extraordinaria relevancia a todas as provas de independencia das republicas latino-americanas em relação aos Estados Unidos — o que é um indicio do seu antigo desinteresse pela America e de que atualmente seus olhos se voltam para estas bandas.

SALVE DUQUE DE CAXIAS (DIA DO SOLDADO)

Celebrou-se com toda pompa e solenidade a data de 25 de Agosto, dia do Soldado, data do nascimento do insigne Duque de Caxias. Luiz Alves Lima e Silva, tal era o nome, foi no século passado o brasileiro que não vacilou um só instante, em cujo peito ardeu unicamente a chama do amor à sua idolatrada Patria; foi um militar de caráter, que galgando postos alcançou a patente de Marechal; foi general intrépido, o vencedor de todas batalhas empreendidas não lhe maculando a honra uma derrota sequer; foi pacificador de 5 revoluções em 5 estados. Tal é o brio deste insigne Patriota!

No periodo da I Republica este nome illustre esteve no olvido. No presente, Caxias é reconhecido como vulto amável, onde brilha e transuz o amor à Patria, amor à Paz, ao Dever. Por estes qualificativos beneméritos foi escolhido como Patrono do Exército, Patrono do Soldado.

Ponadto kandydat musi złożyć egzamin z matematyki, biologii i chemii.

Kursa Weterynarii będą trwały 5 lat i będą miały na celu zapoznanie się przyszłych weterynarzy ze wszelkimi chorobami zakaźnymi tak zwierzęcymi jak i roślinnymi.

ISKIERKI

— W tych dniach bawiła w Brazylii p. Ewa Peron, małżonka prezydenta Argentyny, składając wizytę delegatom, biorącym udział w konferencji w Petropolis.

— Dnia 23 b. m. Brazylia obchodziła 5-letnią rocznicę wypowiedzenia wojny państwu osi. Jednym z aktów tej uroczystości było poświęcenie 21 samolotów, cywilnych, które otrzymały imię

na republik amerykańskich. Delegaci amerykańscy, oraz najwyższe władze wojskowe i cywilne krajowe uczestniczyły w ceremonii.

— W najbliższych dniach przyjedzie do Ponta Grossy pierwszy transport immigrantów, w skład którego wchodzi 253 Ukraińców i 60 Polaków — w większości rolnicy i rzemieślnicy.

— Ubiegłego tygodnia zebrała się w Rio Liga Obrony Narodowej, by obradować nad kwestią eksploatacji naftę na terenie Brazylii. Jeden z członków Ligi oświadczył, że Brazylia musi uzyskać z Zagranicy kapitał, maszyny i techników pod warunkiem jednak, że będzie niezależna w wydobywaniu i sprzedawaniu naftę.

Ze świata

Koniec wojny domowej w Paragwaju

Oficjalne wiadomości, które napłynęły z Buenos Aires, głoszą o klęsce powstańców pod Assunção, o poddaniu się większości oddziałów wojsk rewolucyjnych oraz o ucieczce ich wodza do Argentyny.

Klęskę powstańców tłumaczy się jedynie brakiem amunicji.

Przegrana powstańców odbija się głośnym echem na konferencji w Petropolis. Rewolucja bowiem w Paragwaju była uważana jako odruch narodu przeciw dyktatorskim rządowi prezydenta Morinigo. Tymczasem Argentyna oficjalnie wspomagała wojska rządowe, dostarczając im broni i amunicji, internując równocześnie oddziały i samoloty powstańcze. Ten krok Argentyny utrudni bardzo sformułowanie zgodnej opinii odnośnie obrony kontynentu amerykańskiego.

Radio powstańcze „Głos zwycięstwa”, wbrew oficjalnym wiadomościom, twierdzi, że powstańcy walczą nadal.

Wielka katastrofa w Hiszpanii

Dnia 19 b. m. w starym porcie hiszpańskim, Kadyksie, miały miejsce obrzymie eksplozje wywołane wybuchem min podwodnych znajdujących się w arsenale w pobliżu miasta. Wskutek eksplozji setki budynków zmiecionych zostało z ziemi, grzebiąc pod gruzami około 500 osób. Liczbę rannych oblicza się na 5 tys. Sam port uległ całkowitemu zniszczeniu. Wszelka komunikacja z uieszczonym miastem została przerwana. Rząd hiszpański, zgromadzony na nadzwyczajnym zebraniu, zmobilizował natychmiast służbę ratowniczą, wysyłając do Kadyksu strażaków, lekarzy oraz materiał sanitarny.

Lekarze niemieccy skazani na śmierć

Amerykański Sąd Wojenny w Norymberdze wydał wyrok śmierci na kilkunastu lekarzy nazistowskich, oskarżonych o zbrodnie wojenne, popełnione na ludności cywilnej.

Wielu innych lekarzy otrzymało wyroki na dożywotnie więzienie. Opinia publiczna w Niemczech krytykuje ulaskawienie kilku z oskarżonych i domaga się, by własna policja niemiecka stawiała ich pod sąd i należycie ukarała. Wyrok powyższy jest wymierzaniem sprawiedliwości za zbrodnicze doświadczenia, jakie uczeni nazistowscy przeprowadzali na więźniach we wszystkich obozach koncentracyjnych.

Konspiracja w Argentynie

Buenos Aires (Reuter) — Prezydent Argentyny Peron w mowie

Z okazji Konferencji w Petropolis

(Reportaż B. A. Heloniewskiego — specjalnie dla „Ludu“)

RIO DE JANEIRO. — Dziś dnia 15-go sierpnia 1947 roku o godzinie 10.03 została uroczystie otwarta Konferencja Pan-amerykańska w Petropolis, pod Rio de Janeiro.

Rozpoczyna się w ten sposób seria „wielkich dni“. Zjazd w Rio jest ogromny, na ulicach pełno nowych twarzy, hotele przepełnione, panie oblegają magazyny mód, by kupić nowe stroje w miarę ujawniania szczegółów bogatego programu przyjęć na cześć tyłu i takich gości.

Brazylia jest zadowolona: — ma to, do czego dążyła, co przygotowała, na co zasłużyła. Pierwsza po wojnie konferencja, decydująca o losie rodziny amerykańskiej, odbywa się w jej stolicy.

Cele Konferencji są znane: totalizm, potępiony na poprzednich Konferencjach w Rio de Janeiro, S. Francisco i Chapultepec, ma mieć wstęp zakazany na ziemię Washingtona i Boliwara. Spory w rodzinie mają być załatwiane jedynie w drodze układów, wszelki zaś napastnik spotka się z solidarnym oporem wszystkich członków tej wielkiej — stale rosnącej w siłę i potęgę — rodziny Republiki amerykańskich.

Co ważniejsze — nawet zagrożenie któregokolwiek z członków tej Unii, ma być przewidziane i określone, jako zamach na całość Kontynentu. Główny jest projekt delegacji kubańskiej — o agresji ekonomicznej (wywoływanie strejków itp.), mogącej grozić dezorganizacją gospodarki narodowej. Tu głos będą mieli znawcy prawa międzynarodowego, by dać możliwie doskonałe i ścisłe formuły klasyfikacji „stopnia“ zagrożenia.

Wiąże się to z zagadnieniem „sankcji“ — które spaść muszą na ustalonego raz napastnika. Będą one skodyfikowane w skali od protestu poprzez zerwanie stosunków handlowych i z kolei dyplomatycznych, do działań zbrojnych.

Nie trudno odgadnąć, jaki totalizm grozi dziś Ameryce, skąd może wyjść „agresja“.

Ustalono w Chapultepec, gdy kładziono podwaliny przyszłych rozważań w sprawie zachowania pokoju, bezpieczeństwa i sankcji, że nie tylko sam napastnik, ale i jego SATELICI, odpowiadają będą za szkody wyrządzone państwu amerykańskiemu.

Ten punkt napełnia dziś troską obywateli polskich zamieszkałych na tym Kontynencie gdyż decyzją międzynarodową zostali oddani pod jurysdykcję reżimu — który po uznaniu go przez członków Unii Pan-amerykańskiej, stał się dla władz miejscowych oficjalnym źródłem urzędowych dowodów itp.

Polacy wledzeni rozumem i instynktem samozachowawczym, gdzie i jak mogli unikali wszelkiego kontaktu z na-

stlanymi im „opiekunami“, zwłaszcza gdy mnożyć się zaczęły wypowiedzi najbardziej odpowiedzialnych amerykańskich mężów stanu, że uznany przez nich reżim jest satelitą usługującym przedstawić światu Polskę i Polaków, jako chętnych kolaborantów komunistycznych państwa totalitarnego.

Dziś, w chwili uchwalania sankcji przeciw totalizmowi, napastnikowi i jego satelitom bez określenia, kogo się ma na myśli — troska weszła do domów polskich w Ameryce.

Może się wydarzyć z winy nielicznych, posługujących się dowodami owego narzuczonego reżimu, iż na większość tak zawsze lojalnych wobec władz i postanowień goszczących ich Republik obywateli polskich, paść może choćby cień podejrzenia o wrogość wobec gospodarza.

Ironia losu sprawiła, że współtwórca Karty Atlantyku, gwarant niepodległości i wolności Polski, decyzją swą stworzył stan, który dziś zaciążył nad obywatelami tego właśnie Narodu, który dał w zaranu walki o niepodległość i wolność Ameryki Kościuszkę i Pułaskiego u boku Washingtona, a w drugiej wojnie światowej pierwszy przeciwstawił się i padł ofiarą totalizmów zachodu i wschodu i zawsze jeszcze gotów walczyć „za Waszą i Naszą Wolność“.

Wróćmy jednak do Konferencji w Petropolis...

Niezależnie dotąd, łatwe są do przewidzenia sprawy: załagodzenie sprawy jedynej nie zaproszonej do stołu obrad Republiki Nicaragua (której rząd wywołany z przewrotu nie ma uznania), zakończenie bratobójczej wojny domowej w Paraguaju, wreszcie zakończenie sporów i zastrzeżeń wobec Argentyny.

Sprawa to dawna: — ongiś, w latach 1865-70 toczyła się wojna między Paraguajem a Argentyną, Brazylią i Uruguajem o umiędzynarodowienie spławnych rzek. Owoce wspólnego zwycięstwa — położenie geograficzne oddało w ręce Argentyny. Pani ujęcia systemu wodnego środkowej części Sul-Ameryki, otrzymywała plon wnętrza ładu, a na giełdzie Buenos Aires notowano wartości przybyłych towarów bez względu na ich pochodzenie.

Argentyna stała się potęgą finansową, dysponującą dorobkiem gospodarczym dla sąsiadujących z nią krajów. Osiągnęła supremację Sul-Ameryki w tej dziedzinie i stała się liderem krajów o mowie hiszpańskiej, dzięki środkom propagandy, która wywiera wielki wpływ na umysły i kulturę.

Brazylia, mówiąca po portugalsku, największa obszarem i ludnością oraz bogactwem surowców, musiała — wcześniej czy później — sięgnąć po należną

RZECZY CIEKAWE

„OPRYSKANY“ MATERIAŁ

Opryskiwanie drzewa lub tektury metalową powierzchnią tak, iż ma się wrażenie, że cały przedmiot jest zrobiony z metalu, jest przyjętym proces w przemyśle światowym. Pewna brytyjska firma zastosowała obecnie proces opryskiwania tektury. Proces ten umożliwia opryskiwanie każdej powierzchni materiałem wyglądającym jak guma, który się nie mni i nie płowieje. Zamiast nudnego procesu wyścielania pudełek i szuflad na nakrycie stołowe oddzielnymi, przyklejonymi częściami, nowa metoda posługuje się „nabojem“ z rozpylacza, który opryskuje „gumę“ daną powierzchnię. Praca ta trwa zaledwie kilka sekund. Jeden „nabój“ wystarcza do opryskania materiałem powierzchnią 60 stóp kw. Jak dotąd istnieją trzy rodzaje wykonania i 16 rozmaitych odcieni. Wkrótce nadejdzie czas, gdy będzie można opryskać stoliki w restauracjach lub wnętrza samochodu odpowiednim obiciem.

USIŁOWANIA POBICIA WŁASNEGO ŚWIATOWEGO REKORDU SZYBKOCI

Brytyjski kierowca John Cobb, zabrał swój samochód typu Ralton do miejscowości Bonneville w stanie Utah (Stany Zjednoczone), gdzie będzie się starał pobić z końcem sierpnia swój własny rekord światowy. W sierpniu 1939 r. osiągnął on na tym samym wozie szybkość 369,7 mil na godzinę. Tym razem spodziewa się on przekroczyć szybkość 400 mil na godzinę. W tym celu wyposażono Ralton w dwa nowe motory, każdy o sile 1.250 h. p. Przedsiębiorstwo gumowe „Dunlop“ wyprodukowało specjalne opony, które podczas prób wytrzymały szybkość do 420 mil na godzinę wykorzystano je do biegów próbnych i do samego ataku na rekord.

POŚCIG PRZY POMOCY HELIKOPTERA

Gdy ukazał się pierwszy helikopter, nie przypuszczano, że te „latające maszyny przyszłości“ będą się nadawały do wszystkiego. Jest jednak rzecz wątpliwa, czy miano wtedy na myśli pościg zloczyńcy przez policję. Do tego właśnie celu użyto helikoptera Westland Sikorsky. Maszyna leciała bardzo nisko niemal na wysokości drzew. Dwaj urzędnicy na pokładzie byli w stanie dokonać w kwadrans lotu wywiadowczego nad dużym obszarem. Gdyby to zadanie chciało wykonać zwykłymi środkami na ziemi, musiano by zatrudnić 50 ludzi przez cały dzień. Po pozytywnym wyniku pierwszego eksperymentu urzędnicy stwierdzili, że policja winna mieć helikoptery do swojej dyspozycji.

NAJWIĘKSZY DRAPACZ CHMUR

Drapacz chmur Empire State Building w New Yorku, o który rozbił się bombowiec B-25, jest wysoki niemal na ćwierć mili. Budynek ten jest największą konstrukcją, na jaką zdobył się człowiek. Gmach masobie w 57.000 ton stali i 10 milionów cegieł. Budynek składa się z 104 pięter, z których dwa są pod ziemią. Ma 6.400 okien i 63 windy. Wartość budynku obliczona jest na 52.000.000 dolarów.

PAJĄKI mogą żyć pięć lat bez jedzenia. Jeszcze dłużej mogą żyć bez jedzenia kleszcze. Pewien uczony, przygotowawszy sobie pudełko z kleszczami dla doświadczeń, zapomniał o nich. Po sześciu latach znalazł kleszcze żywe.

MANUTOWE DRZEWA żyją do 4.000 lat. Znajdują się one w Kalifornii. Zwyrodnienie ich jest tak wielkie, że gałąź po odcięciu nie usycha przez kilka lat. Pod względem wieku i wielkości nie mają one sobie równych na świecie.

KRONIKA MIEJSCOWA

Płacó Unii Kulturalnej w Rio Grande do Sul

Dnia 10-go sierpnia odbyło się w Porto Alegre, na sali T-wa Polonia, pierwsze walne zebranie Organizacyjnej Unii przy bardzo licznych udziałach rodaków. Sekretarzem Unii został wybrany przez aklamację p. Jan Rain, członkami Komitetu przy Sekretarzu pp.: Bolesław Krawczyk — sekretarz, Tomasz Kasprzak — skarbnik, Tadeusz Kowalezyk, p. Józefa Niedenthal, z Interioru p. Franciszek Bujnowski, Dom Feliciano, Tadeusz Trzeński z Erechim, Jan Dziachan z Pedre- hulha, Stanisław Pylak i Franciszek Grzesiuk z Guarani. Dotychczas z Estado Rio Grande do Sul zapisało się z górą 200 członków. Na cele Unii pp.: Jan Rain, Władysław Żurawski, Feliks Czajkowski, Tomasz Kasprzak, Bolesław Szyszko wpłacili lub zadeklarowali po 500,00 eruzjirów i zostali zapisani do Złotej Księgi.

Prezesa Komitetu Polskiego Ratowania Dzieci w Polsce objął na Stan Rio Grande do Sul p. Jan Wierzhowski.

jej z tych tytułów palmę pierwszeństwa.

Od lat kilku jesteśmy tu świadkami przesuwania na drodze pokojowej punktu ciężkości widzimy jak obie strony walczą o swe miejsce.

Wojna stała się punktem zwrotnym, który stworzył „wielką okazję“.

Brazylia oddaje wszystkie swe zasoby, surowce, bazy lotnicze i morskie dla wspólnego zwycięstwa, śle wreszcie korpus posilkowy na włoski front.

Argentyna gromadzi zasoby. Jest dziś po Stanach Zjednoczonych najbogatszym krajem Ameryki, a ponadto śpichlerzem, od którego zależy moż-

ność nakarmienia głodujących milionów, a przez to wstrzymanie zalewu komunistycznego.

„Ambasadorka białego chleba“, p. Ewa Peron, małżonka obecnego prezydenta Argentyny, po objęciu Europy zjedzie tu w dniach najbliższych. Działania stolicy Brazylii pokryły jej portrety, odbędą się na jej cześć wielkie przyjęcia, poczem przybędzie tu prezydent Peron, by spotkać się z obradującymi mężami stanu i znaleźć „modus vivendi“, — nie naruszający równowagi sił amerykańskich.

Oto, czego po Konferencji w Petropolis spodziewa się tutaj szta opinia.

SŁOWO BOŻE

NA NIEDZIELĘ CZTERNASTĄ PO ŚWIĄTKACH

(Ewangelia napisana u św. Marka w rozdziale VI)

W owym czasie mówił Jezus uczniom swoim: **Żaden nie może służyć dwóm panom służyć. Bo albo jednego będzie nienawidził, a drugiego będzie miłował; albo przy jednym stać będzie, a drugim wagać. Nie możecie Bogu służyć i mamoniem. Dlatego wam powiadam. Nie troszczcie się o duszę waszą, co będzie jedli, ani o ciało wasze, czemu będziecie się odziewali. Alaz dusza nie jest ważniejsza niż pokarm? i ciało niżli odzienie? Wejrzyjcie na ptaki niebieskie, iż nie siewają, ani żną, ani zbierają do gniazda; a Ojciec wasz niebieski żywi je. Czyście wy nie daleko ważniejsi, niż oni? I kto z was, obmyślając, może przydać do wzrostu swego łokcie jeden? A o odzienie czemu się troszczycie? Praypatrzcie się lilii polnym jako rosom; nie pracują, ani przędą, a powiadam wam, iż ani Salomon we wszystkiej chwale swojej nie był odziany, jako jedna z tych. A jeśliż trawę polną, która dziś jest, a jutro będzie w piec wrzucona, Bóg tak przyodziewa; jakoż daleko więcej was małej wiary? Nie troszczcie się tedy mówiąc: Coż będziemy jeść, albo co będziemy pić, albo czem się będziemy przyodziewać? Bo tego wszystkiego poganie pilnie szukają. Albowiem Ojciec wasz niebieski wie, że tego wszystkiego potrzebujecie. Szukajcież tedy najprzód królestwa Bożego i sprawiedliwości jego, a to wszystko będzie wam przydano.**

NIKT NIE MOŻE DWOM PANOM SŁUŻYĆ.

Jak za czasów Chrystusa, jedni na katoryczny zew, iż nikt nie może dwom panom służyć, podawali się całkowicie i bez zastrzeżeń pod słodkie panowanie Zbawiciela, — drudzy w większości trzymali się zdala od Niego, nie przyjmując Jego boskiej nauki. Tak samo jest i dzisiaj, z tym, że ów konflikt wieczny między prawdą i błędem jeszcze bardziej się zaostrzył.

Dziś coraz bardziej, coraz śmielej idzie przez świat wołanie — nie chcemy, aby Ten panował nad nami.

Iluż to ludziom dzisiaj zamiast Chrystusa, naszego najwyższego Pana i Władcy, uśmiecha się inny pan, który pod wpływ swoje podbić chce cały świat, a imię jego — Antychryst.

Iluż to w obecnych, przełomowych czasach jest biednych dusz, co to porwane olśniewającą frazeologią nowych ideologii, idą niebacznie na lep nowego pana.

Ze świata katolickiego

Ojciec Święty zatroskany aresztowaniami w Polsce

Rzym (IC) — Z Watykanu donoszą, że Ojciec św. Pius XII, zaniepokojony aresztowaniami duchowieństwa w Polsce, wezwał w dniu 28 lipca, na dłuższą audiencję, Msgr. Jana Montini, konsultora i specjalistę od spraw polskich. Msgr. Montini przedstawił szczegółowo sytuację w Polsce oraz podał Ojcu świętemu najnowsze wiadomości o aresztowaniach.

Jak przypuszcza się w Rzymie, ostatnie aresztowania duchowieństwa polskiego były odwetem ze strony rządu warszawskiego za warunki, stawiane przez Episkopat Polski przy planach nowego konkordatu. Obecny terror w Polsce odsłania prawdziwe oblicze reżimu, którego postępowanie stoi w jaskrawej sprzeczności ze wszystkimi obietnicami i przyrzeczeniami, robionymi w Watykanie przez różnych agentów i przystanników warszawskich. Po gwałtownym ataku komunistycznej prasy warszawskiej na Kardynała Hlonda spodziewano się czynnych wystąpień reżimu przeciwko duchowieństwu polskiemu. Zgodnie z metodami sowieckimi, ataki prasowe zwykle poprzedzają prześladowczą akcję i tworzą osłonę dymną. Dotychczas wiadomo, że jeden z aresztowanych księży, ks. Leon

Czyśmy już zapomnieli o tym, iż ogień i woda nigdy się ze sobą nie zgodzą, tak samo zgubne zasady tego świata, choćby ubrane w pozory prawdy, nie mogą stać się dla nas drogowskazem w życiu.

I dlatego to na czasie jest wołanie dzisiejszej Ewangelii, że nikt nie może dwom panom służyć.

W tych krótkich i lapidarnych słowach ujęte mamy zadanie katolików w chwili obecnej. Jeśli nie chcemy sprzeniewierzyć się Chrystusowi, musimy poprzysiąc na nowo dozgonną wierność naszemu Władcy i Królowi, bo dla naszego dobra potrzeba, aby Ten królował nad nami.

Oto hasło, które musi być nam przewodnią gwiazdą w wirze dzisiejszego życia. Przejawmy je na każdym kroku i w każdym odzieniu życia naszego, a wówczas niezawodnie zniknie z oblicza ziemi zgorza bezbożnictwa.

X. Wl. S.

nie walki i wywieranie nacisku politycznego na duchowieństwo celem wymuszenia dogodnego konkordatu. Potem nastąpiła presja i aresztowania.

Jak widać na przykładach Polki i innych krajów, taktykę komunistów charakteryzuje metoda wahadłowa. Po okresie wzmoczonego gwałtu następuje przejście do pacyfikacji stosunków, która znowu z kolei przechodzi w okres zwiększonego nacisku i terroru. Metoda ta obliczona jest na załamywanie oporu i wytrzymałości przeciwników i stosowana jest niezmiennie na wszystkich odcinkach prowadzonej przez komunistów walki.

Piąty biskup polski w Stanach Zjednoczonych

Milwaukee, Wisc. (IC) — Delegat Apostolski do Stanów Zjednoczonych, arcybiskup Amleto G. Cicognani, podał w dniu 7 sierpnia do wiadomości, że Ojciec św. Pius XII zamianował ks. prał. Romana Atkielskiego biskupem tytularnym Strobi i sufraganiem arcybiskupa Mojżesza E. Kiley w Milwaukee.

Nominat biskup Atkielski był dotychczas kanclerzem archidiecezji milwauckiej i sekretarzem arcybiskupa. Liczy obecnie 49 lat życia. Urodził się w Milwaukee 5 go sierpnia 1899 roku. Studia wyższe ukończył na uniwersytecie Marquette. Do seminarium duchownego wstąpił w roku 1927. Przez dwa lata był asystentem na Stanisławowie w Milwaukee, poczem został sekretarzem kurii archidiecezjal-

nej. W roku 1946 odwiedził Rzym jako towarzysz kardynała Stritcha. Biskup Atkielski pochodzi ze szlacheckiej polskiej katolickiej rodziny, która wychowała 12 dzieci, z których 9 żyje i pracuje w różnych dziedzinach życia amerykańskiego. Polonia Amerykańska liczy obecnie w swym gronie pięciu biskupów:

J. E. Ks. Biskup Stanisław V. Bona, ordynariusz diecezji Green Bay, Wisc.

J. E. Ks. Biskup Stefan S. Woźniński, sufragan archidiecezji Detroit, Mich.

J. E. Ks. Biskup Tomasz Noa, Sioux City, Iowa.

J. E. Ks. Biskup Henryk T. Kloński, koadiutor diecezji Seranton, Penn.

J. E. Ks. Biskup Roman R. Atkielski, sufragan archidiecezji Milwaukee, Wisc.

Nowe morderstwo w Jugosławii

Bern Szwajcarski (IC) — Nadeszła tutaj wiadomość, iż komuniści jugosłowiańscy zamordowali w ubiegłym tygodniu księdza katolickiego Emeryka Gasic z diecezji Diakovo (Srijem).

Ks. Gasic był znanym historykiem jugosłowiańskim i wielkim patriotą, który w częstych swych publicznych przemówieniach podkreślał konieczność ściślejszej współpracy Jugosławii z zachodnią cywilizacją chrześcijańską. Dziś zamordowany został brutalnie przez komunistów w swej bibliotece we wsi Kometitinci w Kroacji. Napady na duchowieństwo i prześladowania religijne trwają dalej w Jugosławii bez zmiany.

Polacy na Obeżyźnie

Socjaliści polscy apelują do świata

Londyn, (IC) — Zagraniczny Komitet PPS przyjął na ostatnim ogólnym posiedzeniu następującą uchwałę:

»Z końcem maja i początkiem czerwca b. r. organy Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego aresztowały w Polsce wybitnych i zasłużonych działaczy socjalistycznych, z Kazimierzem Pużakiem na czele. Wydany w dniu 7-go czerwca komunikat oskarża ich m. in. o utworzenie nielegalnej i terrorystycznej organizacji WRN, o udział w spisku, o szpiegostwo, o organizowanie strajków i zaburzeń, oraz o utrzymywanie kontaktów z zagranicą. Światu całemu wiadomo, że zarzuty te są wynikiem oszczerczej fantazji Bezpieki. »Spisek WRN zrodził się w tym samym czasie, w którym równie urojone spiski zostały »odkryte« w Rumunii, Bułgarii, na Węgrzech i w innych państwach strefy sowieckiej. »Celem aresztowań wśród socjalistów w Polsce jest zlikwidowanie niezależności polskiej klasy robotniczej, wytepienie opozycji przeciwko komunistom, zmuszenie koncesjonowanej PPS do fuzji z PPR i podporządkowanie w ten sposób całej polskiej klasy robotniczej komunistom.

Belgia zatrudnia polskich żołnierzy

Bruksela (IC). — Belgijski minister sprawiedliwości złożył wyjaśnienie, dotyczące sytuacji byłych wojskowych polskich w Belgii, w którym powiedział między innymi:

»Ze względu na udział żołnierzy byłej Armii Polskiej w uwol-

nienu Belgii od wroga, rząd załatwił przychylnie około 1200 próśb o możliwość osiedlenia się tych Polaków w Belgii. Oprócz żołnierzy polskich wszystkie inni, którzy znajdują się obecnie w Belgii, bez względu na to czy dostali się tu drogą legalną, będą mogli pozostać na stałe w Belgii, o ile otrzymają pracę. Liczbę studentów polskich, uczęszczających na wyższe uczelnie belgijskie, określono na 650 osób. Jednak około 70 Polaków, którzy dostali się do Belgii pod pretekstem zatrudnienia w kopalniach i odmawiają takiej pracy, zostanie przetransportowanych do polskich obozów wojskowych.

Z terenu Niemiec

— Zrzeszenie Wydawców i Księgarzy Polskich dokonało wyboru nowych władz. Przeszem wybrany został ponownie ks. red. I. Wojewódka, wiceprezem — p. J. Klukowski, sekretarzem p. H. Masek, skarbnikiem — p. K. Jodkowski. Jako członek Zarządu p. J. Thomas. (IP)

— Polskie biuro prawne i ekonomiczne powstało w inicjatywy mgr. Ślepownon Romańskiego i p. H. Wrońskiego w Norymberdze przy ul. Gertrudenstr 5. (IP)

W Strefie Amerykańskiej przebywa obecnie 515.000 uchodźców z czego 342.000 w obozach. Najliczniejszą grupę stanowią Żydzi 122.000, druga z kolei Polacy 115.000. (IP)

»Głos Polaka« drukowany tygodnik ukazujący się pod redakcją Z. Waruszyńskiego w Gmundenu w amerykańskiej strefie Austrii na skutek interwencji Kongresu Polonii Amerykańskiej został wznowiony.

Jak Amerykanie widzą przyszłą wojnę

Dnia 18-go sierpnia w popularnym amerykańskim tygodniku »NEWSWEEK« pojawił się ciekawy artykuł słynnego pisarza i korespondenta wojennego Pat Frank, który przedstawił w nim powody i przebieg przyszłej wojny. Termin jej wybuchu jest oczywiście wzięty z fantazji autora i nikt dziś nie jest w stanie go określić, choć z dużą dozą prawdopodobieństwa autor go uzależnia od momentu wyprodukowania przez Rosję bomb atomowych. Oto treść artykułu:

»Wielkie wypadki historyczne są symbolizowane nazwami i stąd wymienienie danej nazwy przywoz odrazu na myśl zdarzenie. Zazwyczaj nazwa bierze swój początek od miasta, jak Kanny, Sedan, Verdun, Appomattox, Hiroshima. Czasem od portu, jak Pearl Harbour, od daty, jak 4 lipiec (święto narodowe ameryk. — Redakcja), od przedmieścia, jak Poczdam, od pałacu, jak Wersal.

»Początek trzeciej wojny światowej otrzymał swoją nazwę od łańcucha gór — Uralu. Dnia 5-go sierpnia 1949 roku lotnictwo Stanów Zjednoczonych zniszczyło tajne sowieckie zakłady energii atomowej zapomocą bomb atomowych. Od tej chwili zaczęto określać czas na okres »przed Uralem« i »po Uralem«.

»Był to ze wzzech miar jak najbardziej skuteczny atak w historii nowoczesnej i wojna, która nastąpiła po nim, okazała się daleko

krótsza, niż przewidywano. Była ona także dla Zachodnich Demokratów daleko mniej kosztowną w wydatkach i życiach ludzkich. Wszystko odbywało się zgodnie z planem, absolutnie wszystko.

»Sam plan został nazwany »Trzydziestą Operacją«. Dwadzieścia dziewięć innych planów wojny z Rosją było przedstawionych Sztabowi Generalnemu i zostało odrzuconych. Ostatecznie przyjęto trzydziesty plan, którego zaletami były szybkość, rozmiar i główny cel, który stanowiło sparaliżowanie wroga do tego stopnia, aby żaden skuteczny przeciwnik nie mógł być prowadzony przeciw Zachodniej Półkuli.

»Prawdą jest, że »Trzydziesta Operacja« była bezlitosna, zabijając 40 milionów Rosjan i ich satelitów w pierwszym tygodniu wojny, lecz przecież staliśmy wobec chytrygo, bezlitosnego i zdecydowanego przeciwnika. Każdy się zgadza, że gdy byśmy pozwolili Rosjanom uderzyć w pierw, cały świat załamałby się w atomowych ruinach.

»Trzydziesta Operacja« różniła się od poprzednio odrzuconych 29 planów głównie tym, iż odrzucała wszelką dotychczasową tradycję amerykańską prowadzenia wojny, zapewniając w ten sposób zaskoczenie wroga. Celem młodych pułkowników i równie młodych oficerów marynarki, którzy opracowali ten plan, było szybkie zwy-

cięstwo. Stąd »Trzydziesta Operacja« miała się zacząć w chwili, gdy Prezydent Stanów osadził, że wojna jest nieunikniona. Nie byłoby wówczas czasu do formalnego wypowiedzenia przez Kongres deklaracji wojennej, która w dodatku zdradziłaby przed wrogiem nasze zamiary.

Na początku 1949 roku nasza służba wywiadowcza poczęła otrzymywać niepokojące wiadomości od swych agentów ze Wschodniej Europy. Rosjanie w tajemnicy zaczęli przesuwac do swych stref okupacyjnych w Niemczech i Austrii wielkie zgrupowania wojsk, obejmujące pancerne dywizje, liczące czterekrotnie więcej, niż połączone siły brytyjsko-amerykańsko-francuskie w ich strefach okupacyjnych.

»Rosjanie zgrupowali dwie silne armie w Bułgarii i skoncentrowali flotę wojenną na wodach krymskich. Zgromadzili setki łodzi desantowych w Burgas, Warnie i Konstancy. Inna armia rosyjska koncentrowała się w rejonie Batum i Tyflisu na Kaukazie. Nie było wątpliwości, że Salsniki, Stambul i Cieśniny Dardaneelskie padną w 24 godziny po rozpoczęciu ataku. Jeszcze inna armia rosyjska wypróbowała swe pustynne uzbrojenie w Armenii i Gruzji, gotowa do marszu poprzez Azerbejdżan na pola naftowe angielsko-amerykańskie w

Iranie, Iraku i Arabii Saudyjskiej. »Podnieceni Jugosłowianie Tita zgrupowali 150.000 żołnierzy wokół Lublany, gotowi do natarcia na Triest i Wenecję. Po dojeździe do doliny Padu zostaliby oni wzmocnieni przez uzbrojonych komunistów włoskich z Turynu i Mediolanu, i maszerowaliby na Florencję i Rzym.

»W maju tegoż roku nasza służba wywiadowcza dowiedziała się, że uzbrojeni komuniści we Francji i Grecji są gotowi do zamachu stanu w tych krajach. W czerwcu nasze samoloty rozpoznawcze, latające na wysokości 20 kilometrów i wyposażone w ultra-czerwone aparaty fotograficzne, przenikające teren poprzez największe zasłony, przyniosły dowody, że ukończono już budowę baz lotniczych z dwu i pół kilometrowymi wybiegami na Syberii. W tym samym miesiącu Rosjanie wystąpili z Organizacji Narodów Zjednoczonych.

»Rosjanie od lat przejmowali całą produkcję uranu z czeskiej kopalni. To też nikt się zbyt nie dziwił, gdyśmy otrzymali w lipcu niezbity dowód, iż Z. S. R. R. posiada na składzie 1000 bomb atomowych.

»1 sierpnia nadszedł najbardziej alarmujący raport ze wszystkich dotychczas otrzymanych: szcegółły rosyjskiego planu zdobyczego. Zniszczenie Ameryki miało być dokonane od wewnątrz. W przechwalni Dworca Centralnego w Nowym Yorku miała być przechowana walizka. Na stacji Pensylwania w Nowym Yorku miało u Mieścić skrzynię, w Radio City (dzielnica N. Yorku — Redakcja)

go oddziałów. Na całą nową dywizję promieniła sława dawnych bojów, ucieleśniona w tym wysokim, opanowanym a bardzo żywym człowieku. Miał w sobie rodzaj powagi, w której obok spokoju czuć było drapieżną siłę. Jego zielone oczy, rozstawione szeroko wśród wybitnych kości policzkowych, patrzyły ze szczególnym napięciem. Spiczasty nos dodawał twarzy jeszcze więcej ostrożności.

— Chwalić żołnierzy to rzecz zbyt pospolita — mówił mi — ale nie docenić ich bitności, oznaczałoby to samo, co przekreślić istotę tej wojny. Każdemu patronował w niej duch francuzów i nad wszystkim unosiło się coś z naszych powstań. Biliśmy się mniej więcej tak, jak w 1863 roku. Przeszło pół wieku przewagi u nieprzyjaciela. Niestety, inaczej się nie udało.

Istotnie, gdy dywizja rozciągnęła się na szosie wiodącej z Przemysła do Lwowa, w terenie równym, jak stół, i gdy nadleciały nad nią niemieckie bombowce i samoloty nurkujące, przewagę tę oceniać można było na stulecia. Działo się to 14-go września, po ośmiu dniach bitew i potyczek, przepłatanych nocnymi, marszami. Wojsko cofało się z zachodu na wschód, dążyło na pomoc Lwowi. Żołnierz szedł zmęczony, niewyspany, zarośnięty. Nieprzyjaciel był za nim, przed nim i nad nim. Marszerowano tak cały dzień, 15-go rano straż przednia doszła do Sądowej Wiszni, niewielkiej miejscowości na szlaku Przemysł — Lwów.

Był to okrutny dzień nieustannego padania na twarz, wspierania się w płytkiej bródzie, nagłych uskoków w rów i w każdy najmniejszy załom terenu. Tylko chroniło żołnierza od kul i bomb rozsypywanych z powietrza. Kto go nie miał, zostawał przy drodze pod niewysokim wzniesieniem, bo głębiej kopac nie było czasu. Płytko dokuczliwe słońce, z wyschniętych dróg i pół podnosił się kurz, niezmacona pogoda sprzyjała najeżdżcy.

Marsz ten składał się ze śmiertelnego znużenia. Gdy dywizja doszła do Sądowej Wiszni, skierowano ją w lasy na północ, by schroniła się od nalołów i chwyciła oddech. Sztab zasiadł do narad w miasteczku. Osobliwa była to praca wśród wylatujących sreb i walących się ścian. Narady prowadził szef wylatujących sreb i walących się ścian. Narady prowadził szef wylatujących sreb i walących się ścian. Narady prowadził szef wylatujących sreb i walących się ścian. Narady prowadził szef wylatujących sreb i walących się ścian.

Jedenasta dywizja rekrutowała się w Podkarpati i składała się z 48-go pułku ze Stanisławowa, 42-go z Kolomyj, który stanowią trzon tej gwardii, i 53-go ze Stryja. Pułki były dwubatalionowe. Trzeci batalion każdego z nich, czyli w sumie siła równa pułkowi, przypadła dla dywizji już w pierwszych dniach wojny. Oddziały te bijące się pod Bochnią i Wiśliczomem w armii generała Szylinga, zostały przy tamtem dowództwie i do macierzy-

stych formacji nie wróciły nigdy. Dużo odsutek, bo około 30 proc., stanowią w dywizji Ukraińcy. Różnicy między żołnierzami nie było żadnej. Zespili ich wspólny wysiłek, zrośli się w pokrewieństwie najściślej, bo w braterstwie broni.

Na odprawie okazało się, że droga do Lwowa jest odcięta. Pod Gródkiem Jagiellońskim, wśród stawów tamtejszych i mokradeł Wereszycy, zaległ nieprzyjaciel. By wciaż żądać z odsieczą, postanowiono przedrzeć się do Lwowa inną drogą, zatoczywszy łuk na północ od szosy, okrążyć bagna wereszyckie i wybić sobie przejście przez lasy janowskie i brzechwickie.

Odprawa skończyła się w południe. Akcja miała rozpocząć się możliwie najwcześniej, przed południem. Główne natarcie powierzone gwardii, 11-tej dywizji.

Położenie wojsk przedstawiało się zgola fantastycznie. Niemcy okrążyli je ze wszystkich stron i zaciskali pierścieni coraz bardziej. Beznadziejność sytuacji nie była dla nikogo tajemnicą. W ciągu dnia przejęto rozkaz niemiecki, który określał dokładnie teren naszej koncentracji i donosił, że „dwie dywizje polskie są ściśle otoczone“. Niemcy szukali nawet porozumienia z okrążonymi. Było jeszcze widno, gdy przed jedną z placówek ukazali się parlamentariusze: oficer i dwu żołnierzy z białą chorągwią. Oficer zaproponował kapitulację, by uniknąć przelewu krwi, ale dowódca naszej kompanii nie chciał prowadzić żadnych układów i przepędził posłów. Doniósł tylko o wszystkim do sztabu.

Sporo czasu zajęły wstępne przesunięcia wojsk. Jednasta dywizja musiała zmienić ugrupowanie, wykręcić front o 90 stopni z zachodu na północ. Na lewym skrzydle stanął pułk 49-ty, idący na Mużyłowice; obok niego na prawo — 84-my z kierunkiem na Rogóźno; za 49-tym pułkiem znalazł się w odwodzie 53-ci. Dalej na prawo uszeregowywały się oddziały 38-mej dywizji, które miały związać przeciwnika nad Wereszycą.

Pierwsze walki zaczęły się około godziny czwartej po południu. Po skwarnym dniu zachmurzyło się nagle i spadł krótki deszcz, ale nie przyniósł upragnionej ulgi. Lotnicy niemieccy nie przerwali lotów, z wysoka spadali na czuby drzew, rzucali bomby w gestwinie. Pierwszym zadaniem dywizji było wypędzić Niemców z północnej części lasu, który leżał na linii jej pochodu. Utrudzony piechur, który miał w nogach setki kilometrów marszu a w nerwach setki godzin napięcia, poszedł raz jeszcze na przód. Zadnych opryszków, dezertorów, czy maruderów.

Starcia były krwawe, przeważnie wręcz. Biegło się od sosny, od pnia do pnia. Drogi torowały granat i bagnet. Za izolowanymi oddziałami posuwała się odrazu artyleria. Działa jechały pojedynczo. Obok szli pionierzy, wycinali przejazdy przez gąszcz, zasypywali wyrwy. Niemcy ostrzelali z dział całą przesześć ataku. Porucznik B. ze swym plutonem artyleryjskim zastrefił pierwszy na brzeg lasu i natychmiast otworzył ogień z obu dział. Kartacze szły jak z lufy karabinu; na 100 i 150 kro-

Dr. Bronisław Ostoja Roguski

Adwokat

Sprawy cywilne, handlowe i robotnicze, inwentarze, naturalizacje
Biuro adwokackie przy Av. João Pessoa, 75, piętro I. Fone 2442**Armazem Tomas Kubis**Kupujemy i sprzedajemy wszelkie produkta krajowe. — Posiadamy świeże towary spożywcze oraz napoje krajowe i zagraniczne
Praça Coronel Eneas 30, róg São Francisco 57
obok Igreja da Ordem — Curitiba.**Farmacia Maciel e Santa Felicidade**Praça Osório 193 Rua Saíd. Marinho 741
Fone 2189 — Curitiba, Paraná — Fone 1379

Otwarte do godziny 22 giej — Kompletny wybór artykułów chemicznych i aptecznych tak krajowych jak i zagranicznych: apteczka domowa, artykuły gumowe i perfumy. — Dostarcza się do mieszkania oraz wysyła się do interioru przez reembolso — pocztą.

Fabrica de Adubos „Paraná”ALBANO BOUTIN & Cia. LTDA.
Aven. Capanema, 155 - 191 — Curitiba.
Telefone, 226 — Caixa Postal, 832.Kompletny wybór w nawozach mieszanych i zwykłych,
Dostawca Saletry z Chile — najlepszego nawozu azotowego.**DR. E. TEMPSKI — Lekarz**Praktykował w szpitalach w Polsce.
Przyjmuje od godz. 9-tej do 12-tej i od 3-ciej do 6-ci.
Konsultorium: Farmacia GUAIBA,
Rua Mar. Floriano, 742 — Telefon 675.
Rezydencja: ulica 7 de Setembro, 1588 — Tel. 677**Drogatiba Lda.**Sprzedaje i kupuje i produkty apteczne.
Wysyła się przez Reembolso Postal
Mówi się po polsku.
Rua José Bonifácio, 96 Caixa Postal
205. — Curitiba — Paraná**Ziemie na sprzedaż w Mallecie.**

Sprzedam 53 akry ziemi urodzajnej, specjalna do sadzenia kartofli, kukurydzy i siania zbóż — 2 kilometry od stacji Vera Cruz (między Maletem a Rio Azul). Z zabudowaniami, z ogrodzeniem, po cenie Cr\$ 4.500,00 za akier, Można skryturować częściowo, po 15 akarów i 23 akry.

Sprócz tej, upoważniony jestem do sprzedania 50 i pół akarów ziemi na kolonii Santa Cruz, obok tartaku — 15 km. od Maletu, też urodzajna, sporo herwy, z zabudowaniami, po cenie Cr\$ 1.800,00 za akier.

Powody sprzedaży objaśni się interesującym. Francisco Grenteski
— Vera Cruz — MALET.**Choroby NERWOWE:**

Wyczerpanie nerwowe, impotencja, ataki nerwowe, manje, bezsenność, przestkach, leczy

Dr Lacerda Manna
SPECJALISTARua 15 de Novembro 459 1-sze piętro, Telefon 187 — Curitiba.
Przyjmuje od 3-ciej do 6-tej nad Drogatiba Filial.**WINCENTY FLENIK**
Chirurg - DentystaGodziny przyjęć: od 8—11 i od 2—6
Rua Saldanha Marinho, 593
Curitiba.

Leczenie bez operacji: hemoroidów, żylaków, chorób żołądkowych, niestrawności, zgagi, kiszek, wątroby, bólu, kolek, ślepej kiszki, raka, wrzodów na nogach

Dr. Mendes de Araujo Aven. João Pessoa 68.
Przyjmuje od 3-ciej do 5-tej godziny

DR.

Mieczysław Szaniawski
LEKARZChoroby wewnętrzne i nerwowe
Przyjmuje od 9,30 do 11,00 i od 1,30 do 3,30 przy ulicy
José Bonifácio, 92 (Nad Drogatiba)**Bar e Restaurante NACIONAL**
João SkoczekPraça Barão de Guaraúna, 181
Ponta Grossa
Wydaje bardzo smaczne śniadania obłady i kolacje, oraz zakąski i napoje różnego gatunku po cenach umiarkowanych.**Hotel „Regina”**

właściciel: Józef Kamiński w Capão Bonito (Stan S. Paulo) na obładowym przystanku linii autobusowej Kurytyba—São Paulo. Znany, nowoczesny hotel i świetna kuchnia.

Casa „ROMEU”kupuje i sprzedaje ubrania używane; płaci od 100 do 400 Cr. za ubranie, sprzedaje zaś po cenach przystępnych dla wszystkich,
Kup raz a zostaniesz klientem.
Casa ROMEU, ul. Riachuelo, 315
Tel. 3401 — Kurytyba.**Dr. Carlos Heller**Praktykował w hamburskich i paryskich szpitalach. Klinika dla dzieci i dorosłych. — Leczy żylaki i rany na nogach bez operacji.
Kons. Nad apteką, Aven. João Pessoa 68. Przyjmuje od 1½—5
Telefon 8—7—5.
Rez. Commend. Araujo 970.
Telefon 424.**Dr Estanislau Bembem**
LekarzKlinika ogólna: leczy choroby kobiece, choroby żołądka, wątroby i wewnętrzne.
Konsultorium: Praça Tiradentes 580 (altos da Farmacia Stelfeld), od 10—12 i od 3—6 godz.
Rezydencja: Rua Julia da Costa, 368 — Curitiba.**Casa dos Artefatos de Borracha**
STIER & STIERRua Barão do Rio Branco, 70—
Caixa Postal 474.
Curitiba — Paraná.
Posiada na składzie wszelkie artykuły gumowe.**Uwaga! Uwaga!**

Donosimy wszystkim naszym klientom Kolonii Polskiej, że otrzymaliśmy płótno z wzorami (fazenda manchada) i sprzedajemy każdą ilość.

Ceny niskie.

Sprzedajemy także płótno riscado brins, xadrez, bawełniane, inleto, również za ceny bardzo niskie.

A Feira dos Retalhos S/A
ULICA RIACHUELO, 197
CURITIBA**MOVEIS CIMO**

DUMA PRZEMYSŁU KRAJOWEGO.

Do urządzenia biura i domu żądaj zawsze „Moveis Cimo”.

Skład: Rua Barão do Rio Branco, 158.

Telefon, 828 — CURITIBA.

MINERVA

DROGARIAS E FARMACIAS

Matriz: Curitiba, Praça Tiradentes 554 — Telefon: 230-1220-2320
NAJWIĘKSZA FIRMA APTEKARSKA — FARMACEUTYCZNA
NA CAŁY STAN PARANAPosiada swe filie dla sprzedaży hurtowej i detalicznej we wszystkich wojewódzkich miastach Stanu: Kurytybla, Ponta Grossa, Jacareinho, Paranaíba, Londrina i União da Vitória, Iratý i Morretes.
Przyjmuje zamówienia za zaliczką Reembolso Postal.**Joalheria Rocha**Biżuteria, zegarki i t. p. rzeczy na prezenty.
Firma, która ma największy i najlepszy wybór zegarków w Paraná.

Sprzedaje tanio i gwarantuje ich solidność.

Ulica Monsenhor Celso, 124 — Telefon 3-4-02 w Kurytybie.

Casa Eletro BrasilRUA 15 DE NOVENBRO, 528 Fone, 157.
Oficina — Rua Ignacio Lustosa, 26 — fone, 3321.
Wszelkie materiały elektryczne — Instalacje światła i prądu
— Radia — Engeladeiras — Aspiradores de pó — Geladeiras
Oficina dla napraw Aparatów Radiowych i Geladeiras oraz wszelkich aparatów elektrycznych handlowych i jakiegokolwiek materiału.
Depositarios dos Electrodoes FREDDOTTI.
Maquina de Solda Elétrica.

Wiadomości z Polski i o Polsce

SOWIECKIE ODSZKODOWANIE

Warszawski korespondent „Observera” podaje bliższe szczegóły o przygotowanym traktacie handlowym polsko-sowieckim, mającym być dla Polski odszkodowaniem za niebranie udziału w planie Marshalla. I tak Polska ma otrzymać około 300.000 ton zboża, bardzo potrzebnego wobec zmniejszenia urodzajów skutkiem powodzi i posuchy. Polacy spodziewają się dalej, że Rosja zgodzi się na zmniejszenie kontyngentu węgla, dostarczanego dotąd na podstawie poprzedniego traktatu. Mówi się, że nowy kontyngent ma wynosić poniżej 2 milionów ton rocznie. W tym wypadku Polska mogłaby eksportować na rynki europejskie 22-23 tysięcy ton węgla rocznie, a między innymi zwiększyć swój eksport do Wielkiej Brytanii. Po-

lacy spodziewają się również otrzymania od Rosji sprzętu naftowego, a szczególnie do głębokich wierceń. Geologowie twierdzą, że na Pomorzu na terenie około 7.000 mil kwadratowych powinny się znajdować bogate złoża, ale na głębokości 8.000 stóp. Gdyby to się potwierdziło, Polska miałaby odszkodowanie za tereny naftowe, utracone na rzecz Sowieckiej Ukrainy. Polskie koła rządowe spodziewają się od Rosji dalszych kredytów w złocie, co wzmocniłoby pozycję Polski w handlu międzynarodowym, oraz zwiększonego przydziału bawełny sowieckiej. Minister Minc zapewnia, że z Łodzi idzie do Rosji tylko 20 procent produkcji bawełnianej jako zapłata za rosyjski surowiec.

WILNO POD OKUPACJĄ SOWIECKĄ

Londyn (IC) — Poprzez Szwecję nadeszła tutaj garść skąpych wiadomości o obecnym życiu ludności pod okupacją sowiecką w Wilnie. Wilno jest dziś stolicą sowieckiej republiki litewskiej.

W marcu zatwierdzony został nowy rząd republiki z premierem Getwilasem na czele i 31 ministrami. Istnieje nawet minister kinematografii, który nadzoruje pięćsal kinowych w Wilnie: Adria, Muza, Heliosem, Kasynem i Astrą. Prasa wileńska liczy 10 pism litewskich z „Tiesa” (Prawda) na czele, trzy rosyjskie i jedno polskie „Prawda Wileńska”.

Zniszczenia wojenne w samym Wilnie oceniane są na przeszło bilion rubli. Wszystkie gmachy szpitalne zostały zniszczone. Zimę

przeżywało Wilno dotkliwy kryzys opałowy. Kryzys jeszcze się pogłębił, gdy na początku lutego b. r. wydano zakaz sprzedawania drzewa, wskutek masowych kradzieży z lasów państwowych. Z braku paliwa stanęły w Wilnie fabryki. Odbudowa Wilna posuwa się bardzo powoli. Wykorzystano zaledwie połowę kredytów państwowych, przeznaczonych na odbudowę. Zmiany etnograficzne są olbrzymie. Wielkie masy ludności miejscowej zostały przesiedlone na Syberię lub w głąb Rosji. Na ich miejsce przygano ze wschodu hordy przeróżnych mongolów i azjatów. Litwa razem z Wilnem straciła dawny europejski charakter i przypomina obecnie raczej azjatyckie prowincje z głębi Rosji.

KANADA POMAGA POLSCE

Łódź (IC). — Z ramienia kanadyjskiego Relief przebywa obecnie w Warszawie jako gość Polskiego Czerwonego Krzyża dr. A. Stykolt. Przybył on do Polski celem zapoznania się bezpośrednio z potrzebami Kraju. Do jego podróży przywołują Polacy wzmocnienie pomocy kanadyjskiej dla Polski.

W okresie od października 1945 roku do lipca 1947 roku PCK otrzymał od United Polish Relief Fund of Canada wiele cennego materiału. Dary te zostały rozprowadzone przez PCK po całym kraju. Precyzyjne instrumenty chirurgiczne, urządzenia szpitalne

i laboratoryjne, roentgeny, lampy kwarcowe i wiele, wiele innych, a z leków przede wszystkim penicylina, przesłane przez Kanadę, dopomogły do zorganizowania pomocy sanitarnej dla wędrowniejszej ludności, do walki z chorobami społecznymi jak gruźlica, choroby weneryczne, epidemie i t. p.

Witaminy, soki, tran przysłane w zimie 1945-46 roku były dobrodziejstwem dla dzieci polskich w 40 procentach zagrożonych gruźlicą. Odzież, obuwie, paczki żywnościowe ratowały wielu Polaków powracających z obozów

»Polakom w Brazylii śle najlepsze życzenia owocnej pracy dla dobra sprawy polskiej.

TADEUSZ BÓR KOMOROWSKI — Gen. Dyw.

»W imieniu polskich lotników w Wielkiej Brytanii przysyłam Polakom w Brazylii serdeczne pozdrowienia.

Jednocześnie pragnę wyrazić wdzięczność Polskiego Lotnictwa wszystkim spośród Was, którzy w czasie ostatniej wojny stanęliście w naszych szeregach aby walczyć o wolność Rzeczypospolitej i lepsze jutro świata.

M. IŻYCKI — Gen. bryg. pilot.

»Polakom w Brazylii zasyłam serdeczne pozdrowienia i życzenia wszelkiej pomyślności oraz wyrażamy naszą pewność, że z chwilą, gdy Polska będzie wolna i niepodległa, wówczas członkowie naszego Związku będą mieli więcej możliwości do utrzymania stałego kontaktu pomiędzy Polakami w Brazylii a Polską, służąc na statkach Polskiej Marynarki Handlowej.

ZWIĄZEK KAPITANÓW, OFICERÓW POKŁADOWYCH, MASZYNOWYCH I RADIO-TELEGRAFISTÓW POLSKIEJ MARYNARKI HANDLOWEJ.

do Ojczyzny. Obecnie tysiące ludzi korzysta z opieki PCK i innych instytucji zaopatrzonych w urządzenia chirurgiczne i aparaturę leczniczą kanadyjską. Wiele jednak jeszcze pozostaje braków w aparaturze leczniczej, od której zależy zdrowie i życie tysięcy ludzi.

Dziecięce miasteczko „Caritasu”

Katowice (IC) — W Katowicach, przy ul. Plebiscytowej znajduje się szereg baraków, które tworzą tak zwane „Miasteczko”. W jednym z baraków znajduje się Żłobek Dzieanny, placówka, która przyjmuje na cały dzień dziecko od spieszącej rano do pracy matki. Dzieci umyte i nakarmione przed południem czas poświęcają na gry i zabawy. Po obiedzie i odpoczynku ponownie nakarmione wracają wesołe do matek, które ukończyły pracę w fabrykach i biurach.

„Caritas” opiekuje się również sierotami. W olbrzymim gmachu w Katowicach mieści się obok przedszkola „Dom Dziecka im. Ks. Markieckiego”, w którym przebywa 300 dzieci-sierót z Warszawy i innych miast. Dzieci te uczęszczają do szkół powszechnych i średnich. W czasie zajęć pozaszkolnych młodzież zajmuje się znajdującym się przy zakładzie gospodarstwem domowym, rolnym i ogrodnictwem.

W dziecięcej kuchni Katowickiego Okręgu „Caritas” codziennie wydaje się 1.250 posiłków. Od lata roku 1945 „Caritas” organizuje kolonie wypoczynkowe dla dzieci słabych. Turnusy trwają po 4 tygodnie. Kolonie te znajdują się w kilku sąsiednich miejscowościach uzdrowskich. Z kolonii wypoczynkowych skorzystało dotychczas tysiąc kilkaset dzieci.

Skazani na więzienie

(I.P.). — W Poznaniu sąd wojskowy skazał na dwa lata więzienia Jadwigę Piątkiewicz, która uszawszy w autobusie wiadomość o przejmowaniu przez władze sowieckie PKP i poczty, rozsiewała te wiadomości dalej.

Dwa lata więzienia otrzymał Józef Młynarz za »plotki na temat uzależnienia rządu Rzeczypospolitej od rządu radzieckiego, czego dowodem miało być niepodwyższanie płacy funkcjonariuszom kolei». Połtora roku więzienia otrzymał przy uwzględnieniu okoliczności łagodzących rolnik Wojciech Rutki za twierdzenie, że wkrótce zaprowadzone zostaną kolechozy, a urzędy będą obsadzone przez administrację sowiecką.

ISKIERKI

— Prasa krajowa donosi, że w najbliższym czasie wróca do Polski wywiezione przez Niemców zbiory Biblioteki Narodowej i Biblioteki Uniwersytetu Warszawskiego. W zbiorach tych znajdują się pierwsze polskie druki, pierwsze wydania humanistów, archiwa Kościuski, Lelewela i Niemcewicza, kronika Kadłubka i diariusze sejmów polskich. Księgozbiory obejmują 20 tysięcy tomów, całe archiwum Zamojskich.

POLACY PRZYJEJĄDZAJĄ DO BRAZYLIJI

W niedzielę, dnia 31-go b. m. przyjeżdża do Ponta Grossa transport 60 Polaków z Niemiec. Zwracamy się z gorącym apelem do Rodaków z Ponta Grossy, by zajęli się tymczasowo ich losem. Redakcja.

Wrocławskie »Słowo Polskie« komunikuje, że obecnie zmieniono procedurę oceniania lojalności obywateli wobec reżymu. Wnoszący podania do władz winni zwracać się do Wydziału Społeczno-Politycznego we właściwym starostwie o uzyskanie takiego świadectwa lojalności.

— Województwo białostockie posiada 512 tysięcy hektarów bagien w czym ponad 300 tysięcy ha torfowisk. Z tych względów wymaga ono jak najpilniejszych prac melioracyjnych. Według dokonanych obliczeń około 30 tysięcy ha wymaga zdrenowania, około 500 kilometrów rzek i kanałów potrzebuje napraw regulacyjnych oraz ponad 2.000 kilometrów rowów melioracyjnych należy niezwłocznie wykopać.

— Niemiecka Agencja Telegraficzna, działająca na terenie okupacji sowieckiej, donosi, że spółdzielnia polska »Spolem« ma wywieźć w ciągu roku bieżącego 50 milionów jaj do W. Brytanii. Poza świeżymi jajami »Spolem«, jak twierdzi agencja, zaczęła już wysyłkę konserwowanych jaj do Wielkiej Brytanii.

— Meble polskie obecnie reklamowane przez niektóre firmy brytyjskie. Komplet »utility« z dębowego drzewa, obejmujący szafę, bielizniarkę i toaletę, kosztuje £48, 2, 6 i 28 punktów meblowych. Ogłoszenia twierdzą, iż meble polskie są »zachwycające«, konstrukcja ich wzorowa, wykończenie wyjątkowo dobre.

— Rozgłoszonia moskiewska nadała w dniu 5-go sierpnia szczegółowe sprawozdanie z procesu Augustyńskiego w Warszawie. Przy okazji radio moskiewskie dodało od siebie ostre ataki na Mikołajczyka i »reakcjonistów w PSL«. Ten atak jak i cały proces wskazuje, że jest to początek akcji przeciw Polskiemu Stronnictwu Ludowemu.

— We wsi Dęby w powiecie inowrocławskim sensację wzbudza 6-letni Staś Chrzepak, syn ubogiej wdowy. Chłopiec liczy ponad 100 cm. wzrostu i waży 60 kg. Jest on nad wiek rozwinięty zarówno pod względem fizycznym jak i umysłowym. Jest proporcjonalnie zbudowany i oznacza się wyjątkową siłą, bez specjalnego wysiłku podnosi ciężary 50 kg. Fenomenalny chłopiec wyróżnia się wyjątkowym apetytem i stale jest głodny.

Para o bom funcionamento do ESTOMAGO E INTESTINOS
Usar:
ELIXIR WESTPHALEN